CYNGOR

(*CANOLFAN DDINESIG PORT TALBOT*)

Aelodau sy'n Bresennol: **Dydd Gwener, 6 Mawrth 2020**

Y Maer:	**Councillor S.Jones**
Y Dirprwy Faer	**Councillor J.Warman**
Cynghorwyr:	A.R.Aubrey, D.Cawsey, H.C.Clarke, C.Clement-Williams, M.Crowley, A.P.H.Davies, N.J.E.Davies, O.S.Davies, R.Davies, C.Edwards, J.Evans, S.E.Freeguard, C.Galsworthy, W.F.Griffiths, J.Hale, N.T.Hunt, S.K.Hunt, J.Hurley, C.James, H.N.James, D.Jones, H.Jones, J.Jones, L.Jones, R.G.Jones, D.Keogh, S.A.Knoyle, E.V.Latham, D.Lewis, A.Llewelyn, A.R.Lockyer, A.McGrath, J.Miller, S.Miller, R.Mizen, J.D.Morgan, S.Paddison, S.M.Penry, D.M.Peters, R.Phillips, M.Protheroe, L.M.Purcell, S.Pursey, S.Rahaman, P.A.Rees, S.H.Reynolds, A.J.Richards, P.D.Richards, M.Spooner, A.J.Taylor, R.L.Taylor, D.Whitelock, C.Williams, R.W.Wood a/ac A.N.Woolcock
Swyddogion sy'n Bresennol:	C.Furlow-Harris, C.Griffiths, N.Headon, A.Jarrett, H.Jenkins, K.Jones, N.Pearce, S.Phillips a/ac J.Woodman-Ralph
Cynrychiolwyr o'r Gwasanaeth Cyfieithu:	Present

---

1. DATGANIADAU O FUDD

Gwnaeth yr aelodau canlynol ddatganiadau o fudd ar ddechrau'r cyfarfod:

Y Cynghorydd S Freeguard	Parthed Cyllideb Refeniw 2020/2021 gan ei bod hi'n aelod o Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru.

Y Cynghorydd A Llewelyn	Parthed Cyllideb Refeniw 2020/2021 gan ei fod yn aelod o Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru.
Y Cynghorydd A N Woolcock	Parthed Cyllideb Refeniw 2020/2021 gan ei fod yn aelod o Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru.
Y Cynghorydd C M Crowley	Parthed Cyllideb Refeniw 2020/2021 gan ei fod yn aelod o Awdurdod Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru.

2. **STRATEGAETH GYFALAF A RHAGLEN GYFALAF 2020/21 I 2022/23**

Cyflwynwyd yr adroddiad gan yr Aelod Cabinet perthnasol lle nodwyd bod yr adroddiad wedi'i gymeradwyo i'r cyngor, gan y Cabinet ar 5 Mawrth 2020.

PENDERFYNWYD: Cymeradwyo'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer 2020/2021 i 2022/2023 fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad a ddosbarthwyd, ac y byddai'r rhaglen yn cael ei hadolygu a'i diweddaru'n barhaus dros y flwyddyn i ddod.

3. **CYLLIDEB REFENIW 2020/21**

Cyflwynodd Aelod y Cabinet yr adroddiad uchod. Er bod yr ymatebion i'r ymgynghoriad yn isel, tynnwyd sylw at y ffaith eu bod wedi'u cynnwys yn yr adroddiadau a oedd gerbron yr Aelodau heddiw a gofynnwyd i'r cyngor gefnogi'r argymhellion a gafwyd yn yr adroddiad.

Diolchodd yr Aelodau i swyddogion a'r Cabinet am y gwaith a wnaed i gyflawni sefyllfa'r gyllideb ac am lobïo Llywodraeth Cymru a arweiniodd at ffigur setliad gwell.

Croesawyd hyn, fodd bynnag, cytunwyd bod angen rhagor o arian ychwanegol ar Gymru o hyd er mwyn gallu cynnal a gwella gwasanaethau.

Yn ogystal, roedd yr Aelodau'n falch y gweithredwyd ar yr ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd gan y cyhoedd a phwyllgorau craffu perthnasol mewn perthynas â Chanolfan Celfyddydau Pontardawe, cyllid Hamdden Celtaidd, y fformiwla ariannu ysgolion a diffygion glanhau ysgolion, a bod argymhellion wedi'u newid o ganlyniad.

Mynegodd rhai Aelodau bryder y byddai'r cynnydd arfaethedig o 3.7% yn Nhreth y Cyngor yn cael effaith negyddol ar deuluoedd sydd eisoes ar incwm isel ac y byddai'n arwain at gymunedau sydd eisoes wedi'u nodi fel ardaloedd o amddifadedd uchel, yn mynd yn fwy difreintiedig. Castell-nedd Port Talbot oedd â'r treth y cyngor trydydd uchaf yng Nghymru o hyd.

Cafwyd trafodaeth ar y ddau gynnig a gyflwynwyd sef y dylid defnyddio cronfeydd wrth gefn i alluogi gostyngiad o naill ai 3.5% neu 3% yn y cynnydd yn Nhreth y Cyngor er mwyn lliniaru'r effaith ar deuluoedd a chymunedau yng Nghastell-nedd Port Talbot.

Ymatebodd Arweinydd y Cyngor gan ddweud y byddai defnyddio cronfeydd wrth gefn y cyngor, fel yr awgrymwyd gan rai Aelodau, yn golygu na fyddai'r Cyngor yn gallu ariannu materion brys. Yn 2019/20 darparodd y cronfeydd wrth gefn gyllid brys i gynorthwyo â phedwar tirlithriad yn Ystalyfera a llifogydd a ddifrododd ffyrdd a phontydd pwysig. Roedd yn rhaid i'r cyngor sicrhau bod cronfeydd wrth gefn ar gael i barhau i gefnogi argyfyngau anghynlluniedig. Ni fyddai effaith lleihau Treth y Cyngor i naill ai 3% neu 3.5% yn cael fawr o effaith ar dalwyr Treth y Cyngor ond byddai'n effeithio ar allu'r cyngor i ymateb i argyfyngau anghynlluniedig.

Rhoddwyd y gwelliant cyntaf i'r cyngor fel a ganlyn:

Bydd yr hyn sy'n cyfateb i Fand D 2020/21 ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port yn £1,603.30 a bydd cynnydd o 3% yn Nhreth y Cyngor o'i gyferbynnu â chynnydd o 3.79% fel y nodir yn yr adroddiad, gyda'r bwlch o 0.79% yn cael ei ariannu o'r cronfeydd wrth gefn cyffredinol (sy'n cynrychioli swm ychwanegol o £592,000 ar gyfer 2020/2021). Felly, cyfanswm y cronfeydd wrth gefn cyffredinol i gydbwyso'r gyllideb yw £2.242m h.y. £1.65m a £0.592m.

Methodd y gwelliant uchod, yna dilynodd yr ail welliant a gyflwynwyd i'r Cyngor, sef:

Bydd y swm cyfatebol ar gyfer Band D 2020/21 Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot yn £1,611.07 a bydd cynnydd o 3.5% yn

Nhreth y Cyngor o'i gyferbynnu â chynnydd o 3.79% fel y nodir yn yr adroddiad gyda'r bwlch o 0.29% yn cael ei ariannu o'r gronfa gyffredinol wrth gefn (sy'n cynrychioli swm ychwanegol o £217,000 ar gyfer 2020/2021). Felly, cyfanswm y cronfeydd wrth gefn cyffredinol i gydbwyso'r gyllideb yw £1.867m h.y. £1.65m a £0.217m.

Methodd y gwelliant uchod, ac o ganlyniad, ystyriwyd y prif argymhelliad a gafwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd.

PENDERFYNWYD:	Gan roi sylw dyladwy i'r Asesiad Effaith Integredig fel y'i cynhwysir yn Atodiad 7 i'r adroddiad a ddosbarthwyd: 1. Y caiff y materion canlynol eu dirprwyo i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol yn dilyn ymgynghoriad ag Arweinydd y Cyngor, yr Aelod Cabinet perthnasol a Chadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu perthnasol:- • Ffïoedd a thaliadau sy'n berthnasol ar gyfer blwyddyn ariannol 2020/21 • Ffïoedd a thaliadau sy'n berthnasol ar gyfer unrhyw flwyddyn ariannol ddilynol ac, ym marn y Cyfarwyddwr Corfforaethol perthnasol, y mae angen penderfynu arnynt cyn y flwyddyn ariannol am resymau gweithredol. 2. Y dylid cymeradwyo'r sefyllfa gyllidebol ddiwygiedig a'r trefniadau ar gyfer 2019/20. 3. Ar ôl ystyried effeithiau'r Asesiad Effaith Integredig a Throseddu ac Anhrefn, caiff gofyniad net y Gyllideb Refeniw ar gyfer 2020/21, a'r cynlluniau gwasanaeth ar gyfer cyflwyno'r cyllidebau, y dylid cymeradwyo'r rha ynghyd ag arbedion y gyllideb/blaengynllun ariannol, fel y'u cynhwysir yn Atodiad 4 i'r

	adroddiad a ddosbarthwyd. 4. Y bydd Cyfarwyddwyr Corfforaethol yn cael eu cyfarwyddo i fwrw ymlaen â'r arbedion a'r rhaglen wella ar gyfer yr awdurdod. 5. Dirprwyo ffïoedd a thaliadau ar gyfer swyddogaethau anweithredol i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol priodol yn dilyn ymgynghoriad ag Arweinydd y Cyngor, y Dirprwy Arweinydd a Chadeirydd y Pwyllgor Anweithredol perthnasol • Ffioedd a thaliadau sy'n gymwys yn 2020/21 • Ffïoedd a thaliadau sy'n gymwys ar gyfer unrhyw flwyddyn ariannol ddilynol ac, ym marn y Cyfarwyddwr Corfforaethol, y mae angen penderfynu arnynt cyn y flwyddyn ariannol am resymau gweithredol. 6. Mai'r swm cyfatebol ar gyfer Band D 2020/21 Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot fydd £1,611.07

4. **STRATEGAETH RHEOLI'R TRYSORLYS, STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL A PHOLISI DARPARIAETH ISAFSWM REFENIW 2020/21**

PENDERFYNWYD	Y bydd y Strategaethau a'r Polisïau canlynol fel y'u nodir yn yr adroddiad a ddosbarthwyd yn cael eu cymeradwyo • Strategaeth Rheoli'r Trysorlys • Strategaeth Buddsoddi Flynyddol • Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw • Dangosyddion Darbodus

5. **TRETH Y CYNGOR 2020/21**

PENDERFYNWYD	1. Y bydd unrhyw dreuliau a ysgwyddir gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot wrth berfformio, yn rhan o'i ardal, swyddogaeth a gyflawnir gan Gyngor Cymuned, mewn man arall yn ei ardal, yn cael eu trin fel treuliau cyffredinol yr awdurdod. 2. Bod ardoll Awdurdod Iechyd Porthladd Bae Abertawe yn cael ei thrin fel cost gyffredinol. 3. Bod y symiau canlynol yn cael eu cyfrifo'n unol ag Adran 32 i 36 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992.

	Swm
Cyfanswm yr eitemau a amcangyfrifwyd o dan Adran 32 (2) - gwariant	£447,240,825
Cyfanswm yr eitemau a amcangyfrifwyd o dan adran 32 (3) - incwm	£140,892,410
Swm a gyfrifwyd yn unol ag adran 32(4) – gofyniad cyllidebol	£306,348,415
Y cyfanswm sy'n daladwy mewn perthynas â'r Ardreth Annomestig Genedlaethol a'r Grant Cynnal Refeniw a ailddosbarthwyd, yn cael ei leihau'n unol ag Adran 33 (3B) o'r Ddeddf.	£226,374,905
Swm sylfaenol Treth y Cyngor yn unol ag Adran 34 (1) o'r Ddeddf.	£1,662.72
Cyfanswm yr holl eitemau arbennig y cyfeiriwyd atynt yn adran 34(1) o'r Ddeddf.	£2,266,798
Swm sylfaenol Treth y Cyngor ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal nad oes unrhyw eitem arbennig yn ymwneud â nhw, yn unol ag Adran 34 (2) o'r Ddeddf.	£1,615.59
Symiau sylfaenol Treth y Cyngor ar gyfer anheddau yn y rhannau hynny o'i ardal y mae bandiau eitemau arbennig yn ymwneud â hwy, a gyfrifir yn unol ag adran 34(3) o'r Ddeddf.	Yn unol ag Atodiad 1
Symiau i'w hystyried mewn perthynas â chategorïau o anheddau a restrir mewn prisiad gwahanol, a gyfrifir yn unol ag Adran 36(1) o'r	Yn unol ag Atodiad 2

Ddeddf.

4. Bod Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu De Cymru wedi datgan y symiau canlynol mewn praesept a roddwyd i'r Cyngor, yn unol ag Adran 40 o'r Ddeddf.

Band A	£181.81
Band B	£212.11
Band C	£242.41
Band D	£272.72
Band E	£333.32
Band F	£393.92
Band G	£454.53
Band H	£545.43
Band I	£636.34

Cyfanswm y praesept sy'n daladwy yw £13,117,062.

5. Ar ôl cyfrifo'r cyfansymiau ym mhob achos uchod, mae'r cyngor, yn unol ag adran 30(2) o'r Ddeddf drwy hyn yn pennu'r symiau a ddangosir yn Atodiad 3 fel Treth y Cyngor ar gyfer 2020/21 ar gyfer pob un o'r categorïau o anheddau a ddangosir.

CHAIRPERSON

.

Basic Amount of Council Tax (Band D) Appendix 1

Community Council Precept	Town or Community Council	Community Council Precept	Council Tax Base (band D)	Community Council Tax	NPTCBC Council Tax	Total
2019/20		**2020/21**	**2020/21**	**2020/21**	**2020/21**	**2020/21**
£36,530.00	Blaengwrach	£38,721.00	371.78	**£104.15**	£1,615.59	**£1,719.74**
£220,143.00	Blaenhonddan	£230,000.00	4,591.25	**£50.10**	£1,615.59	**£1,665.69**
£147,800.00	Briton Ferry	£152,400.00	1,877.11	**£81.19**	£1,615.59	**£1,696.78**
£99,000.00	Cilybebyll	£100,000.00	1,953.37	**£51.19**	£1,615.59	**£1,666.78**
£21,321.00	Clyne and Melincourt	£22,333.75	261.36	**£85.45**	£1,615.59	**£1,701.04**
£379,681.00	Coedffranc	£398,709.00	3,620.28	**£110.13**	£1,615.59	**£1,725.72**
£48,126.00	Crynant	£50,550.00	676.79	**£74.69**	£1,615.59	**£1,690.28**
£39,000.00	Cwmllynfell	£40,000.00	387.41	**£103.25**	£1,615.59	**£1,718.84**
£48,913.00	Dyffryn Clydach	£49,891.00	1,101.14	**£45.31**	£1,615.59	**£1,660.90**
£148,223.29	Glynneath	£236,060.00	1,381.55	**£170.87**	£1,615.59	**£1,786.46**
£83,590.00	Gwauncaegurwen	£85,983.00	1,339.52	**£64.19**	£1,615.59	**£1,679.78**
£330,000.00	Neath	£400,000.00	6,515.01	**£61.40**	£1,615.59	**£1,676.99**
£22,746.00	Onllwyn	£23,883.00	374.93	**£63.70**	£1,615.59	**£1,679.29**
£38,765.00	Pelenna	£39,961.00	403.79	**£98.96**	£1,615.59	**£1,714.55**
£183,000.00	Pontardawe	£183,000.00	2,532.78	**£72.25**	£1,615.59	**£1,687.84**
£52,138.00	Resolven	£54,933.00	734.88	**£74.75**	£1,615.59	**£1,690.34**
£48,650.00	Seven Sisters	£49,623.00	634.91	**£78.16**	£1,615.59	**£1,693.75**
£29,000.00	Tonna	£38,000.00	955.85	**£39.76**	£1,615.59	**£1,655.35**
£67,750.00	Ystalyfera	£72,750.00	1,599.88	**£45.47**	£1,615.59	**£1,661.06**
£2,044,376.29	**Total**	**£2,266,797.75**	**31,313.59**			

Tudalen10

Appendix 2

Amount of Council Tax - NPT plus Community Council

Community	Band A	Band B	Band C	Band D	Band E	Band F	Band G	Band H	Band I
Blaengwrach	1,146.49	1,337.58	1,528.66	1,719.74	2,101.90	2,484.07	2,866.23	3,439.48	4,012.73
Blaenhonddan	1,110.46	1,295.54	1,480.61	1,665.69	2,035.84	2,406.00	2,776.15	3,331.38	3,886.61
Briton Ferry	1,131.19	1,319.72	1,508.25	1,696.78	2,073.84	2,450.90	2,827.97	3,393.56	3,959.15
Cilybebyll	1,111.19	1,296.38	1,481.58	1,666.78	2,037.18	2,407.57	2,777.97	3,333.56	3,889.15
Clyne and Melincourt	1,134.03	1,323.03	1,512.04	1,701.04	2,079.05	2,457.06	2,835.07	3,402.08	3,969.09
Coedffranc	1,150.48	1,342.23	1,533.97	1,725.72	2,109.21	2,492.71	2,876.20	3,451.44	4,026.68
Crynant	1,126.85	1,314.66	1,502.47	1,690.28	2,065.90	2,441.52	2,817.13	3,380.56	3,943.99
Cwmllynfell	1,145.89	1,336.88	1,527.86	1,718.84	2,100.80	2,482.77	2,864.73	3,437.68	4,010.63
Dyffryn Clydach	1,107.27	1,291.81	1,476.36	1,660.90	2,029.99	2,399.08	2,768.17	3,321.80	3,875.43
Glynneath	1,190.97	1,389.47	1,587.96	1,786.46	2,183.45	2,580.44	2,977.43	3,572.92	4,168.41
Gwauncaegurwen	1,119.85	1,306.50	1,493.14	1,679.78	2,053.06	2,426.35	2,799.63	3,359.56	3,919.49
Neath	1,117.99	1,304.33	1,490.66	1,676.99	2,049.65	2,422.32	2,794.98	3,353.98	3,912.98
Onllwyn	1,117.99	1,304.33	1,490.66	1,676.99	2,049.65	2,422.32	2,794.98	3,353.98	3,912.98
Pelenna	1,119.53	1,306.11	1,492.70	1,679.29	2,052.47	2,425.64	2,798.82	3,358.58	3,918.34
Pontardawe	1,143.03	1,333.54	1,524.04	1,714.55	2,095.56	2,476.57	2,857.58	3,429.10	4,000.62
Resolven	1,125.23	1,312.76	1,500.30	1,687.84	2,062.92	2,437.99	2,813.07	3,375.68	3,938.29
Seven Sisters	1,126.89	1,314.71	1,502.52	1,690.34	2,065.97	2,441.60	2,817.23	3,380.68	3,944.13
Tonna	1,129.17	1,317.36	1,505.56	1,693.75	2,070.14	2,446.53	2,822.92	3,387.50	3,952.08
Ystalyfera	1,103.57	1,287.49	1,471.42	1,655.35	2,023.21	2,391.06	2,758.92	3,310.70	3,862.48
Blaengwrach	1,107.37	1,291.94	1,476.50	1,661.06	2,030.18	2,399.31	2,768.43	3,322.12	3,875.81
All Other	1,077.06	1,256.57	1,436.08	1,615.59	1,974.61	2,333.63	2,692.65	3,231.18	3,769.71